



La complexité humaine

Un être composite

Selon les maîtres du Midrach, l'Homme est un être complexe, formé à partir de deux réalités antagonistes : le monde spirituel et le monde matériel.

La création de l'homme
Chagall Marc

בראשית רבה, פרק ח יא האדם נברא מהעליונים ומהתחתונים

זכר ונקבה בראם
זה אחד מן הדברים ששינו לתלמי המלך זכר ונקוביו בראם
רבי יהושע בר נחמיה בשם רבי חנינא בר יצחק ורבנן בשם ר"א אמרי
ברא בו ארבע בריות מלמעלה וארבעה מלמטן
אוכל ושותה כבהמה פרה ורבה כבהמה ומת כבהמה
מלמעלה עומד כמלאכי השרת מדבר כמלאכי השרת יש בו דעת כמלאכי השרת ורואה
כמלאכי השרת
ובהמה אינו רואה אתמהא?! אלא, זה מצדד. ר' תפדאי בשם ר' אחא העליונים נבראו בצלם
ובדמות, ואינן פרין ורבין, והתחתונים פרים ורבים, ולא נבראו בצלם ובדמות
אמר הקדוש ברוך הוא: הריני בורא אותו בצלם ובדמות מן העליונים, פרה ורבה מן
התחתונים
רבי תפדאי בשם ר' אחא אמר: אמר הקב"ה אם בורא אני אותו מן העליונים הוא חי ואינו
מת, מן התחתונים הוא מת ואינו חי, אלא הרי אני בורא אותו מן העליונים ומן התחתונים
אם יחטא ימות, ואם לא יחטא יחיה

Midrach Genèse Rabba, chapitre 8.11

« Mâle et femelle il les créa ». Il s'agit de l'un des versets dont la traduction a été modifiée à l'attention du roi Ptolémée (lors de la traduction de la « septante ») de cette manière : « Mâle et ses orifices il les créa » (Le terme « Nekeva » en hébreu signifie à la fois femelle et orifice). Rabbi Yehochoua bar Nehemia au nom de Rabbi Hanina bar Ytshak et les Rabbis au nom de Rabbi Eléazar ont dit : Dieu a créé l'homme avec quatre caractéristiques des créatures de l'En-haut et quatre de l'En-bas. Il boit et mange comme l'animal, se reproduit comme l'animal, défèque comme l'animal et périt comme l'animal. Caractéristiques de l'En-haut : Il se tient la taille dressée comme les anges du service, il parle comme les anges du service, il est doté de discernement comme les anges du service et il voit comme les anges du service. Objection : Et l'animal ne voit-il pas ? Certes mais l'homme prémédite. Rabbi Tifday a dit au nom de Rabbi Aha : les créatures de l'En-haut qui ont été créés selon l'image et la ressemblance ne se reproduisent pas. Les créatures de l'En-bas se reproduisent mais n'ont pas été créés selon l'image et la ressemblance. Voici dit le Saint-béni-soit-il : je crée l'homme selon l'image et la ressemblance il procèdera ainsi de l'En-haut et comme il se reproduit, il procèdera également de l'En-bas.

Rabbi Tifday au nom de Rabbi Aha ajouta : Le Saint-béni-soit-il a dit : si je le crée procédant uniquement de l'En-haut, il vivra sans jamais mourir ; et procédant uniquement de l'En-bas il mourra sans jamais vivre. Je vais donc le créer procédant à la fois de l'En-haut et de l'En bas, si il faute il mourra et si il ne faute pas il vivra.

Source: <http://www.daat.ac.il/daat/tanach/raba1/8.htm>